

На основу члана 21. став 1. тачка 5. Закона о заштити конкуренције („Сл. гласник РС“, бр. 51/2009 и 95/2013), Савет Комисије на 217. седници од 25.07.2019. године доноси:

УПУТСТВО

о садржини иницијативе за испитивање повреде конкуренције из члана 10. Закона о заштити конкуренције

1.

Чланом 10. Закона о заштити конкуренције („Сл. гласник РС“, бр. 51/2009 и 95/2013, у даљем тексту: Закон) прописано је да су споразуми између учесника на тржишту који имају за циљ или последицу значајно ограничавање, нарушавање или спречавање, конкуренције на територији Републике Србије рестриктивни. Ставом 2. истог члана прописано је да рестриктивни споразуми могу бити уговори, поједине одредбе уговора, изричитих или прећутних договори, усаглашене праксе, као и одлуке облика удруживања учесника на тржишту, а којима се нарочито: 1) непосредно или посредно утврђују куповне или продајне цене или други услови трговине; 2) ограничава и контролише производња, тржиште, технички развој или инвестиције; 3) примењују неједнаки услови пословања на исте послове у односу на различите учеснике на тржишту, чиме се учесници на тржишту доводе у неповољнији положај у односу на конкуренте; 4) условљава закључивање уговора или споразума прихватањем додатних обавеза које с обзиром на своју природу и трговачке обичаје и праксу нису у вези са предметом споразума; 5) деле тржишта или извори набавки.

У складу са ставом 3. члана 10. Закона рестриктивни споразуми забрањени су и ништави, осим у случајевима изузећа од забране у складу са Законом. У погледу могућности изузећа споразума од забране, више информација је садржано у Упутству у вези са подношењем захтева за појединачно изузеће рестриктивних споразума од забране, које је доступно на интернет адреси <http://www.kzk.gov.rs/kzk/wp-content/uploads/2011/08/UPUTSTVO-Podnosenje-zahteva-za-pojedinačno-izuzeće-restriktivnih-sporazuma-od-zabrane.pdf>.

Чланом 13. Закона прописана је могућност изузећа појединих категорија рестриктивних споразума, када се примењују и релевантне уредбе о изузећу по категоријама споразума, у зависности од тога да ли је реч о хоризонталном или вертикалном споразуму. У случају да нису испуњени услови за изузеће по члану 13. Закона, односно применом одговарајуће уредбе, изузеће је могуће у поступцима појединачног изузећа од забране прописаног чланом 12. у вези са чланом 11. Закона.

Сходно члану 68. став 1. тачка 2) Закона, учеснику на тржишту који закључи или изврши рестриктивни споразум, у смислу члана 10. Закона, односно рестриктивни споразум који није изузет од забране у смислу члана 60. Закона, решењем којим се утврђује постојање повреде конкуренције, одредиће се мера заштите конкуренције, у облику обавезе плаћања новчаног износа, у висини највише 10 % од укупног годишњег прихода оствареног на територији Републике Србије и обрачунатог у складу са чланом 7. Закона.

Иницијативу за испитивање повреде конкуренције из члана 10. Закона (у даљем тексту: Иницијатива), у складу са чланом 35. Закона, могу поднети сва правна и физичка лица када располажу подацима који основано указују да је извршена повреда конкуренције из члана 10. Закона.

Приликом подношења иницијативе за испитивање повреде конкуренције потребно је обратити пажњу на чињеницу да Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) **није надлежна** да одлучује у одређеним случајевима, а нарочито:

- у појединачним споровима у вези са испуњавањем или кршењем уговорних обавеза,
- у вези са уговорима и другим споразумима закљученим између повезаних лица у смислу члана 5. Закона (видети Став Комисије о примени члана 10. Закона о заштити конкуренције код повезаних лица у поступцима јавних набавки, доступан на интернет страни Комисије: <http://www.kzk.gov.rs/kzk/wp-content/uploads/2011/08/Uputstvo-za-otkrivanje-namestenih-ponuda-u-postupku-javnih-nabavki.pdf>),
- питањима из области заштите потрошача и нелојалне конкуренције,
- када државни органи и/или органи локалне самоуправе обављају послове из делокруга утврђеног законом и не учествују у промету робе или услуга, односно не делују као учесници на тржишту, већ обављају активности из њихове надлежности.

2.

Комисија је сачинила ово упутство, у циљу указивања подносиоцима иницијатива на минимално потребан обим информација којима је неопходно да располаже Комисија, како би конкретну иницијативу могла да узме у разматрање и обради, како би основано претпоставила да је учињена повреда конкуренције, а што је основ за доношење закључка о покретању поступка по службеној дужности. С тим у вези, Иницијатива би требало да садржи следеће податке:

1. Назив, седиште и делатност учесника на тржишту, односно име, презиме и пребивалиште физичког лица које подноси иницијативу¹;
2. Назив, седиште и делатност учесника на тржишту који су, према наводима подносиоца иницијативе, извршили радњу повреде конкуренције из члана 10. Закона;
3. Опис радње, чињеничног стања или праксе која представља разлог подношења иницијативе, односно којом је, према наводима подносиоца иницијативе, извршена повреда конкуренције у облику рестриктивног споразума из члана 10. Закона и опис последица наведене радње;
4. Исправе, документа, преписку, комуникацију путем електронске поште, као и друге доказе који поткрепљују наводе из тачке 3. овог упутства, а нарочито:
 - информацију о постојању уговорног односа између подносиоца иницијативе и учесника на тржишту који су, према наводима подносиоца иницијативе, закључили рестриктивни споразум;
 - информацију о томе када је, према сазнању подносиоца иницијативе, извршена радња повреде конкуренције;
5. Основни подаци о тржишту на којем је дошло до наводне повреде конкуренције (о ком производу/услуги је реч и на којем географском подручју).

¹ Комисији може бити достављена и иницијатива од стране анонимног подносиоца, у ком случају Комисија неће бити у могућности да, у случају потребе, затражи додатне информације од подносиоца иницијативе, нити да га обавести о исходу иницијативе у смислу члана 35. став 4. Закона.

Поред наведених елемената, подносилац може да наведе и достави и све друге податке и исправе, за које сматра да могу бити од значаја за одлучивање да ли по поднетој иницијативи постоји основ за покретање поступка по службеној дужности пред Комисијом.

У складу са чланом 45. Закона, на захтев странке, лица које је подносилац иницијативе за испитивање повреде конкуренције или трећег лица које је доставило, односно ставило на увид тражене податке у поступку, може се одредити мера заштите извора података (нпр. идентитета) или одређених података (заштићени подаци), ако се оцени да је интерес подносиоца тог захтева оправдан и да је по значају битно већи у односу на интерес јавности у погледу предмета тог захтева. Уколико подносилац иницијативе захтева одређивање мере заштите, дужан је да то посебно назначи у иницијативи или одвојеном захтеву, те да учини вероватним могућност настанка знатне штете због откривања извора података, односно података на које се захтев односи. О образложеним захтевима за заштиту извора података или одређених података Комисија одлучује у складу са чланом 45. Закона.

3.

Сваки подносилац иницијативе ће бити обавештен о исходу иницијативе, у складу са чланом 35. став 4. Закона, у року од 15 дана од дана пријема исте, а у случају да Комисија покрене поступак, лица која су подносиоци иницијативе за испитивање повреде конкуренције, даваоци информација и остала лица која учине вероватним свој правни интерес за праћење поступка, имају право да буду обавештени о току поступка, у складу са чланом 43. став 3. Закона.

4.

Ово упутство се објављује на интернет страни Комисије и примењује се наредног дана од дана објављивања.

У Београду, 25.07. 2019. године.

САВЕТ КОМИСИЈЕ

Прилог:

-Образац за подношење иницијативе

О Б Р А З А Ц

за подношење иницијативе за испитивање повреде конкуренције из члана 10. Закона о заштити конкуренције

1) Подносилац иницијативе:

(име и презиме физичког лица, односно назив правног лица)

(адреса, односно седиште)

(телефон, електронска пошта)

НАПОМЕНА: Уколико сам учесник у рестриктивном споразуму жели о томе да обавести Комисију, то може учинити коришћењем тзв. „покајничког програма“ и на тај начин бити ослобођен новчаног износа мере заштите конкуренције или му износ мере заштите конкуренције може бити умањен. Више информација о овом програму доступно је на интернет страници Комисије <http://www.kzk.gov.rs/leniency-program> или позивом на број 011/3811951

2) Учесници на тржишту који су према наводима подносиоца иницијативе закључили рестриктивни споразум:

(назив)

(адреса, односно седиште)

(телефон, електронска пошта)

НАПОМЕНА: За постојање рестриктивног споразума потребно је да постоје најмање два учесника на тржишту. Потребно је да се Комисији доставе основни подаци о учесницима споразума, како би потенцијални учесници у споразуму били идентификовани и како би се омогућило поступање Комисије по поднетој иницијативи.

3) Опис радње, чињеничног стања или праксе која представља разлог подношења иницијативе, односно којом је извршена повреда конкуренције у облику рестриктивног споразума из члана 10. Закона:
